

Подільський державний аграрно-технічний університет
ННІЗДО
Кафедра іноземних мов

Назва курсу	Англійська мова за професійним спрямуванням
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1256

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Англійська мова за професійним спрямуванням» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-наукового ступеня „доктор філософії”. Вивчається в 1-му семестрі, закінчується екзаменом. Навчальна дисципліна «Англійська мова за професійним спрямуванням» є практично-орієнтованою. Сучасні вимоги до підготовки «докторів філософії» потребують від них перш за все бути плідними учасниками міжкультурної комунікації і мати необхідні навички та вміння професійного, ділового, наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможними оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Все це підвищує попит на науковців, які вільно володіють іноземною мовою, та обумовлює необхідність вивчення курсу. Науковий дискурс курсу, необхідний для формування професійно-орієнтованої комунікативної мовленнєвої компетенції (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Навчальна програма передбачає, що комунікативні мовні компетенції будуть формуватись для адекватної поведінки в реальних ситуаціях академічного та професійного життя, які є загальними для аспірантів спеціальності «Агрономія». Програма є професійно зорієнтованою. Її зміст організовано відповідно до професійних умінь загального характеру, необхідних у різноманітних професійних сферах і ситуаціях.

2. Мета та цілі курсу. Загальною метою викладання навчальної дисципліни «Англійська мова за професійним спрямуванням» є практичне оволодіння аспірантами системою англійської мови та нормативною базою її

функціонування в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у сфері майбутньої професійної діяльності, якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в сфері професійної освіти, ділових та наукових колах.

3. Формат курсу – Змішаний

4. Результати навчання – уміння та навички. В результаті вивчення дисципліни аспірант повинен: знати лексичні та граматичні особливості наукового стилю; основи перекладу, усного та письмового; особливості ділової та наукової документації, а також **вміти** письмово перекладати тексти за професійним спрямуванням; вести професійні бесіди, презентації, круглі столи та конференції; дотримуватися норм ділового етикету; вести ділове листування та наукову документацію.

Компетенції, що набуваються при вивченні дисципліни:

Метою навчання іноземним мовам є формування іншомовної комунікативної компетенції, яка включає в себе: 1) мовну компетенцію:

фонетичну, граматичну, лексичну, орфографічну; 2) мовленнєву компетенцію: аудіювання, говоріння, читання, письмо; 3) соціокультурну компетенцію: країнознавчу, лінгвокраїнознавчу компетенції

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Філософія науки», «Управління науковими проектами», «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тематичний план практичних занять.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схеми курсу

Тема, план
Тема 1.1. Роль науки в розвитку суспільства.
Тема 1.2. Досягнення науки у фаховій галузі.
Тема 1.3. Система підготовки аспірантів до захисту дисертації в Україні
Тема 1.4. Система підготовки аспірантів до захисту дисертації в країні, мова якої вивчається.
Тема 2.1 Міжнародний науковий семінар.
Тема 2.2. Міжнародна наукова конференція, конгрес, симпозіум. дискусія за «круглим столом» в групі експертів.
Тема 2.3. Міжнародна наукова дискусія за «круглим столом» в групі експертів.
Тема 2.4. Міжнародні візити (участь у виставках, закордонне стажування).
Тема 2.5 Участь у міжнародних виставках, закордонне стажування.
Тема 2.6. Участь у спільному науковому проекті, презентація проекту
Тема 3.1. Види контактів: міжособистісні, корпоративні, міжкультурні, ділові
Тема 3.2. Соціокультурні норми наукового спілкування.
Тема 4.1. Етика наукового спілкування.
Тема 4.2. Телефонні перемовини.

Тема, план
Тема 4.3. Укладання угоди.
Тема 5.1. Система написання листів. Електронна пошта. Звіти. Скорочення.
Тема 5.2. Зміст письмового повідомлення.
Тема 6.1. Науковий переклад
Тема 6.2. Пошук роботи. Складання заяви.
Тема 6.3. Ведення ділової співбесіди.

8. Підсумковий контроль - іспит

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
І. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до лабораторно-практичних занять	Активна робота в підгрупах, виконання завдань.	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,5)	25
1.2	Виконання завдань семінарського (практичного) заняття	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною 0,5)	25
1.4	Виконання підсумкового контрольного завдання	Перевірка результатів виконання контрольної роботи	10	10

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
Всього балів за поточне оцінювання				60
II. Самостійна робота аспіранта				
2.1	Виконання індивідуального завдання - 4 завдання	Оцінювання якості виконання	5 балів	20
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				20
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (залік)				20
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Картка оцінювання навчальних досягнень студента

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом - 35
--	--

Подільський державний аграрно-технічний університет
ННІЗДО
Кафедра іноземних мов

Назва курсу	Німецька мова за професійним спрямуванням
E-mail:	im@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1256

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Німецька мова за професійним спрямуванням» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-наукового ступеня „доктор філософії”. Вивчається в 1-му семестрі, закінчується екзаменом. Навчальна дисципліна «Німецька мова за професійним спрямуванням» є практично-орієнтованою. Сучасні вимоги до підготовки «докторів філософії» потребують від них перш за все бути плідними учасниками міжкультурної комунікації і мати необхідні навички та вміння професійного, ділового, наукового та ситуативного спілкування в усній і письмовій формах, бути спроможними оволодіти новітньою фаховою інформацією через іноземні джерела. Все це підвищує попит на науковців, які вільно володіють іноземною мовою, та обумовлює необхідність вивчення курсу. Науковий дискурс курсу, необхідний для формування професійно-орієнтованої комунікативної мовленнєвої компетенції (лінгвістичної, соціолінгвістичної та прагматичної) для забезпечення ефективного спілкування в академічному та професійному середовищі. Навчальна програма передбачає, що комунікативні мовні компетенції будуть формуватись для адекватної поведінки в реальних ситуаціях академічного та професійного життя, які є загальними для аспірантів спеціальності 201 «Агрономія». Програма є професійно зорієнтованою. Її зміст організовано відповідно до професійних умінь загального характеру, необхідних у різноманітних професійних сферах і ситуаціях.

2. Мета та цілі курсу. Загальною метою викладання навчальної дисципліни «Німецька мова за професійним спрямуванням» є практичне оволодіння аспірантами системою німецької мови та нормативною базою її функціонування

в комунікативно-мовленнєвих ситуаціях у сфері майбутньої професійної діяльності, якісна підготовка фахівця до іншомовного спілкування в сфері професійної освіти, ділових та наукових колах.

3. Формат курсу – Змішаний

4. Результати навчання – уміння та навички. В результаті вивчення дисципліни аспірант повинен: знати лексичні та граматичні особливості наукового стилю; основи перекладу, усного та письмового; особливості ділової та наукової документації, а також **вміти** письмово перекладати тексти за професійним спрямуванням; вести професійні бесіди, презентації, круглі столи та конференції; дотримуватися норм ділового етикету; вести ділове листування та наукову документацію.

Компетенції, що набуваються при вивченні дисципліни:

Метою навчання іноземним мовам є формування іншомовної комунікативної компетенції, яка включає в себе: 1) мовну компетенцію: фонетичну, граматичну, лексичну, орфографічну; 2) мовленнєву компетенцію: аудіювання, говоріння, читання, письмо; 3) соціокультурну компетенцію: країнознавчу, лінгвокраїнознавчу компетенції.

5. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Філософія науки», «Управління науковими проектами», «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
4. Тематичний план практичних занять.
5. Роздатковий ілюстративний матеріал.
6. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
7. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схеми курсу

Тема, план
Тема 1.1. Роль науки в розвитку суспільства.
Тема 1.2. Досягнення науки у фаховій галузі.
Тема 1.3. Система підготовки аспірантів до захисту дисертації в Україні
Тема 1.4. Система підготовки аспірантів до захисту дисертації в країні, мова якої вивчається.
Тема 2.1 Міжнародний науковий семінар.
Тема 2.2. Міжнародна наукова конференція, конгрес, симпозіум. дискусія за «круглим столом» в групі експертів.
Тема 2.3. Міжнародна наукова дискусія за «круглим столом» в групі експертів.
Тема 2.4. Міжнародні візити (участь у виставках, закордонне стажування).
Тема 2.5 Участь у міжнародних виставках, закордонне стажування.
Тема 2.6. Участь у спільному науковому проекті, презентація проекту
Тема 3.1. Види контактів: міжособистісні, корпоративні, міжкультурні, ділові
Тема 3.2. Соціокультурні норми наукового спілкування.
Тема 4.1. Етика наукового спілкування.
Тема 4.2. Телефонні перемовини.

Тема, план
Тема 4.3. Укладання угоди.
Тема 5.1. Система написання листів. Електронна пошта. Звіти. Скорочення.
Тема 5.2. Зміст письмового повідомлення.
Тема 6.1. Науковий переклад
Тема 6.2. Пошук роботи. Складання заяви.
Тема 6.3. Ведення ділової співбесіди.

8. Підсумковий контроль - іспит

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
І. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до лабораторно-практичних занять	Активна робота в підгрупах, виконання завдань.	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,5)	25
1.2	Виконання завдань семінарського (практичного) заняття	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною 0,5)	25
1.4	Виконання підсумкового контрольного завдання	Перевірка результатів виконання контрольної роботи	10	10

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
Всього балів за поточне оцінювання				60
II. Самостійна робота студента				
2.1	Виконання індивідуального завдання - 4 завдання	Оцінювання якості виконання	5 балів	20
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				20
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (залік)				20
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Картка оцінювання навчальних досягнень студента

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом - 35
--	--

Подільський державний аграрно-технічний університет
Навчально-науковий інститут дистанційної і заочної освіти
Кафедра теоретико-правових і соціально-гуманітарних дисциплін

Назва курсу	Філософія науки
Викладач (-і)	Попович Микола Дмитрович
Профайл викладача (-ів)	https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-teoretiko-pravovikh-i-sotsialno-gumanitarnikh-distsiplin.html
Контактний тел.	067-932-00-40
E-mail:	busterbunny@ukr.net
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=567
Консультації	<i>Очні консультації: щосереди з 15. 00 до 17. 00</i> Онлайн консультації: за попередньою домовленістю Viber (+ 380679320040) в робочі з 15. 00 до 17. 00

1. Коротка до курсу. Навчальна дисципліна «Філософія науки» є обов'язковою при підготовки фахівців спеціальностей 051, 073, 201, 204, 211 275 освітнього ступеня «Доктор філософії» на базі магістра або спеціаліста. Вона є фундаментом циклу соціально-гуманітарних дисциплін та забезпечує інтеграцію соціально-гуманітарного, природничого і технічного знання. Поглиблене вивчення філософії науки є необхідною передумовою підготовки майбутніх докторів філософії в галузях економіки, менеджменту, агрономії, ветеринарної медицини, біотехнологій від світогляду та професійних якостей яких залежать трансформаційні процеси в економічній та соціальній сферах суспільства. Зміст та проблематика дисципліни: предмет, проблематика та призначення навчальної дисципліни «Філософія науки»; концепції філософії науки ; теорія і методологія наукового пізнання; наука як феномен культури; техніка як феномен культури; закономірності розвитку науки; філософські проблеми природничих, економічних та ветеринарних наук; сутність та

зміст наукової творчості; інновації в науці; етика науки; науково-технічна революція та її соціально-культурні наслідки; історичні етапи розвитку науки; історичні етапи розвитку техніки; розвиток науки і техніки в Україні.

2. Мета та цілі курсу – забезпечити такий рівень викладання і засвоєння філософії науки і техніки який відповідає сучасним вимогам, формувати у майбутніх фахівців природничих та економічних спеціальностей сучасної наукової картини світу, абстрактного, логічного, системного, творчого і критичного мислення, моральних цінностей, методологічної культури наукового дослідження. Концепція викладання навчальної дисципліни «Філософія науки» спирається на положення Закону України про вищу освіту, принципах ЮНЕСКО та Великої Хартії Університетів згідно з якими сучасний фахівець з університетською освітою – це високоосвічений та висококультурний фахівець в певній галузі економіки, культури, освіти, що має науковий світогляд й сповідує гуманістичні цінності. В процесі вивчення дисципліни планується досягти наступних цілей:

- формувати у здобувачів вищої освіти ОС «Доктор філософії» уявлення про особливості типу філософського мислення;
- ознайомити здобувачів вищої освіти ОС «Доктор філософії» з основними проблемами філософії науки, її поняттями та категоріями;
- експлікувати ідеї представників філософії науки;
- формувати вміння комплексно розглядати і аналізувати проблеми науки з розвитком економіки та сферами культури;
- допомогти здобувачам вищої освіти зрозуміти кризь призму філософського мислення, й з застосуванням філософських категорій, складні та суперечливі процеси в науці;
- забезпечити можливості подальшого самостійного вивчення філософії науки;
- формувати у здобувачів вищої освіти спроможності до критичного, але толерантного аналізу протилежних наукових ідей, позицій, думок, точок зору;
- забезпечити вихід в простір комунікації, тобто створення умов для вільного спілкування в середовище представників наукової інтелігенції.

3. Формат курсу – Очний;

-- Заочний (дистанційний) – курс без очної складової.

4. Результати навчання – знати основний зміст усіх тем дисципліни; визначення і зміст фундаментальних філософських понять і категорій та загальнонаукових понять; основні ідеї головних напрямів і представників класичної, світової та

вітчизняної філософії науки; **уміти** оперувати філософськими поняттями і категоріями; діалогувати; сформулювати і аргументовано відстоювати свою власну наукову позицію і свої переконання; оволодіти методологією наукового дослідження; інтерпретувати нескладні тексти творів великих філософів та вчених минулого і сучасності з проблем філософії науки; застосовувати набуті знання при аналізі нагальних проблем розвитку науки і техніки.

5. Обсяг курсу:

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
практичні/лабораторні заняття	20
самостійна робота	80

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
2020-2021	1	051, 073, 201, 204, 211	1	Обов'язкова (О)

7. Пререквізити – здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів – «Філософії», «Історії України і української культури», «Політології і соціології», «Хімії», «Фізики», «Біології», «Математики».

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

1. Комп'ютер з відеопроєктором та переносним екраном.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій або авторські навчальні посібники викладача курсу.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

9. Схема курсу

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
Згідно розкладу	<p>Тема 1. Предмет, проблематика, структура, функції, етапи розвитку та призначення філософії</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та проблематика філософії 2. Специфіка філософського знання 3. Функції та структура філософії 4. Основні історичні етапи розвитку філософії 5. Призначення філософії 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 2. Філософія науки в системі філософського знання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1 Предмет та проблематика філософії і методології науки 2 Наука і предмет філософського осмислення 3 Філософія науки в системі філософського знання 4 Концепції філософії науки 5 Практичне значення філософії науки 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 3. Наука як феномен культури</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як багатовимірний соціокультурний феномен 2. Наука як система об'єктивних знань про світ, соціальний інститут та продуктивна сила суспільства 3. Закономірності розвитку науки 4. Диференціація і інтеграція науки 5. Соціальні функції науки 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 4. Теорія наукового пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пізнання, його сутність та основні види 	лекція

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
	<ol style="list-style-type: none"> 2. Істина та концепції тлумачення її сутності 3. Специфіка наукового пізнання, її відмінність від інших видів пізнання 4. Наукова раціональність та її основні типи 5. Наукова і технічна творчість та інновації в науці і техніці 6. Загальнонаукова та спеціальнонаукові картини світу 	
Згідно розкладу	<p>Тема 5. Логіка і методологія наукового пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце логіки в філософії та науці 2. Закони та форми логічного мислення 3. Логіка науки. Аргументація, обґрунтування, доведення та спростування в науці 4. Рівні та форми наукового пізнання 5. Методи наукового пізнання 6. Наукова парадигма та її роль в розвитку науки . Зміни парадигм в науці 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 6. Філософські проблеми природничих, технічних, логіко-методологічних і соціально-гуманітарних наук</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські проблеми фізики, хімії і астрономії 2. Філософії проблеми теоретичної механіки, технічних та комп'ютерних наук 3. Філософські проблеми математики, інформатики та кібернетики 4. Філософські проблеми гуманітарних та суспільних наук 	лекція

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
Згідно розкладу	<p>Тема 7. Філософські проблеми біології, агрономії, екології та наук про Землю</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості біологічного, агрономічного та екологічного знання та їх місце в системі наукового знання 2. Особливості знання наук про Землю та їх місце в системі наукового знання 3. Ціннісний вимір родючості ґрунтів української землі 4. Продовольча проблема в системі глобальних проблем сучасності. 5. Проблема виснаження ресурсів та резервів планети Земля в системі глобальних проблем сучасності. Екологічна етика 6. Шляхетність і престижність землеробської праці. Роль і місце фермерів та сільськогосподарської інтелігенції в сучасному світі. 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 8. Філософські проблеми ветеринарної медицини та біотехнологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості ветеринарно-медичного і біологічного знання та їх місце в системі наукового знання 2. Специфіка медичного мислення 3. Етичні проблеми ветеринарної медицини та біотехнологій. Біоетика. 4. Роль і місце ветеринарно-медичної інтелігенції в сучасному світі 	лекція

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
Згідно розкладу	<p>Тема 9. Історичні етапи розвитку науки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення науки. Відмінність науки від форм переднауки 2. Класичний період розвитку науки 3. Некласичний період розвитку науки 4. Постнекласичний період розвитку науки 5. Історичні етапи розвитку техніки: ручний, машинний, автоматизації і роботизації 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 10. Розвиток науки в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток природничих наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, досягнення та персоналії 2. Розвиток технічних наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, винаходи, досягнення, персоналії 3. Розвиток соціально-гуманітарних наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, досягнення, персоналії 	лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 1. Філософія науки в системі філософського знання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет та проблематика філософії і методології науки 2. Наука як предмет філософського осмислення 3. Філософія науки в системі філософського знання 4. Концепції філософії науки 5. Практичне значення філософії науки 	семінарське заняття
Згідно розкладу	Тема 2. Наука як феномен культури	семінарське заняття

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Наука як багатовимірний соціокультурний феномен 2. Наука як система об'єктивних знань про світ, соціальний інститут та продуктивна сила суспільства 3. Закономірності розвитку науки 4. Диференціація і інтеграція наукового знання 5. Соціальні функції науки 	
Згідно розкладу	<p>Тема 3. Теорія наукового пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пізнання, його сутність та основні види 2. Істина та концепції тлумачення її сутності 3. Специфіка наукового пізнання, її відмінність від інших видів пізнання 4. Наукова раціональність та її основні типи 5. Наукова і технічна творчість та інновації в науці і техніці 6. Загальнонаукова та спеціальнонаукові картини світу 	семінарське заняття
Згідно розкладу	<p>Тема 4. Логіка і методологія наукового пізнання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Місце логіки в філософії та науці 2. Закони і форми логічного мислення 3. Логіка науки. Аргументація, обґрунтування, доведення та спростування в науці 4. Рівні та форми наукового пізнання 5. Методи наукового пізнання 6. Наукова парадигма та її роль в розвитку науки. Зміни парадигм в науці 	семінарське заняття

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
Згідно розкладу	<p>Тема 5. Філософські проблеми природничих, технічних, логіко-методологічних та соціально-гуманітарних наук</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Філософські проблеми теоретичної механіки, фізики, хімії і астрономії 2. Філософські проблеми технічних та комп'ютерних наук 3. Філософські проблеми математики, інформатики та кібернетики 4. Філософські проблеми гуманітарних та суспільних наук 	семінарське заняття
Згідно розкладу	<p>Тема 6. Філософські проблеми економічних наук</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості економічного знання та його місце в системі наукового знання 2. Специфіка економічного та фінансового мислення 3. Гуманістичний вимір підприємницької та фінансової діяльності 4. Філософські аспекти концепції «кайдзен» 5. Роль і місце бізнес та фінансової еліти в сучасному світі 	семінарське заняття
Згідно розкладу	<p>Тема 7. Філософські проблеми менеджменту та управління</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Управління як тип міждисциплінарного знання та його місце в системі наукового знання 2. Філософія менеджменту та управління в системі філософського знання 3. Гносеологічні, світоглядні, аксіологічні, та етичні засади управлінської діяльності та менеджмент 	семінарське заняття

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
	4. Роль і місце управлінської еліти в сучасному світі	
Згідно розкладу	<p>Тема 8. Історичні етапи розвитку науки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Виникнення науки. Відмінність науки від форм переднауки 2. Класичний період розвитку науки 3. Некласичний період розвитку науки 4. Постнекласичний період розвитку науки 5. Історичні етапи розвитку техніки: ручної техніки, машинний, автоматизації і роботизації 	семінарське заняття
Згідно розкладу	<p>Тема 9. Розвиток науки в Україні</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розвиток природничих наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, досягнення, персоналії 2. Розвиток технічних наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, винаходи, досягнення, персоналії 3. Розвиток соціально-гуманітарних наук в Україні в XIX-XXI ст.: відкриття, досягнення, персоналії 	семінарське заняття
Згідно розкладу	<p>Тема 10. Сучасна науково-технічна революція та її соціальні і культурні наслідки</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Наука і техніка в контексті глобальних проблем та викликів 2. Революції в науці і техніці в історії людства 3. Парадокси і наслідки сучасної НТР 	семінарське заняття

Тиждень/дата/год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, семінарське/практичне заняття, самостійна, групова робота, дискусія)
	<ol style="list-style-type: none"> 4. Проблема наслідків тотальної інформатизації суспільства та створення штучного інтелекту 5. Етичні проблеми науки в контексті НТР та глобальних проблем і викликів	

11. Система оцінювання та вимоги

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до семінарських/ практичних занять	Активна робота в групах, виконання завдань. Оцінювання якості виконаних завдань, правильності та повноти відповідей	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,7)	35
1.2	Виконання семестрової контрольної роботи			
Всього балів за поточне оцінювання				35
II. Самостійна робота студента				
2.1	Підготовка одного реферату за переліком тем рефератів	Оцінювання якості виконання	до 25 балів	25
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				25
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (іспит)				40
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Картка оцінювання навчальних досягнень студента

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом – 35
--	--

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент (авторські навчальні посібники викладача навчальної дисципліни та інших авторів.

Теми рефератів

1. Предмет, проблематика і завдання філософії і методології науки.
2. Філософія науки в системі філософського знання.
3. Наука як соціокультурний феномен
4. Наука як система об'єктивних знань про світ.
5. Наука як соціальний інститут
6. Наука як предмет філософського аналізу та осмислення.
7. Особливості наукового пізнання.
8. Структура наукового пізнання.
9. Функції науки.
10. Емпіричний та теоретичний ступені наукового пізнання.
11. Наукова картина світу.
12. Закономірності розвитку науки.
13. Диференціація та інтеграція науки.
14. Типи наукової раціональності.
15. Теорії розвитку науки.
16. Види наукових теорій та способи їх побудови.
17. Наукові революції і зміна історичних типів наукової раціональності.
18. Філософське розуміння сутності законів розвитку природи.
19. Філософське розуміння сутності законів розвитку суспільства.
20. Філософське розуміння сутності економічних законів.
21. Методологія і методи наукового пізнання.
22. Форми наукового пізнання.
23. Сцієнтизм та анти сцієнтизм як світоглядні орієнтири XX та XXI ст.
24. Зміна парадигм у науці.

25. Наукові спільноти і їх історичні типи.
26. Загальнонаукова картина світу та спеціальнонаукові картини світу.
27. Людиновимірність науки та науковий вимір людини.
28. Виникнення науки. Відмінність науки від форм переднауки.
29. Класична наука.
30. Некласична наука.
31. Постнекласична наука.
32. Розвиток природничих наук в Україні в ХІХ-ХХІ ст.
33. Розвиток технічних наук в Україні в ХХ-ХХІ ст.
34. Розвиток соціально-гуманітарних наук в ХІХ-ХХІ ст.
35. Особливості сучасного природничонаукового знання.
36. Особливості сучасного технічного знання.
37. Особливості сучасного соціально-гуманітарного знання.
38. Філософські проблеми фізики.
39. Філософські проблеми астрономії та астрофізики.
40. Філософські проблеми хімії.
41. Філософії проблеми біології.
42. Філософські проблеми медицини.
43. Філософські проблеми екології.
44. Вчення В. Вернадського про біосферу та ноосферу.
45. Філософські проблеми геології та географії.
46. Філософські проблеми математики та інформатики.
47. Філософські проблеми сільськогосподарських наук.
48. Концепції макросвіту і класична механіка.
49. Концепції мегасвіту і теорія відносності.
50. Концепції мікросвіту і квантова механіка.

- 51.Гіпотези та концепції виникнення, будови і розвитку Всесвіту.
- 52.Походження і будова Сонячної системи.
- 53.Сутність еволюційної теорії походження людини від тваринного прашура.
- 54.Коеволюція людини і біосфери.
- 55.Основні етапи онтогенезу та антропогенезу.
56. Історичні етапи взаємодії суспільства і природи.
- 56.Неокантіанська концепція філософії науки (Марбурська та Баденська школи).
- 57.« Фальсифікаціонізм» і «критичний раціоналізм» К. Поппера.
- 58.Концепція конкуруючих «дослідницьких програм» І. Лакатоса.
- 59.Еволюціоністська концепція науки С. Тлуміна.
- 60.«Тематичний аналіз науки» Д. Холтона.
- 61.Концепція «епістемологічного анархізму» П. Фейерабенда.
- 62.Концепція операціоналізму П. Бриджмена.
- 63.Концепція репрезентаціонізму Р. Рорті.
- 64.Герменевтична філософія науки Г.Гадамера.
- 65.Герменевтичний методологізм П. Рікьора.
- 66.«Етос науки» Р. Мертона.
67. Ціннісна концепція наукової раціональності Л. Лаудона.
- 68.Постмодерністська інтерпретація наукового знання у концепції науки Ж.-Ф. Ліотара.
- 69.Концепція «постнекласичної науки» В. Стьопина.
- 70.Техніка як предмет філософського аналізу та осмислення.
- 71.Основні концепції філософії техніки.
- 72.Класифікація техніки.
- 73.Періодизація історії техніки.
- 74.Епохальні відкриття в історії техніки.
- 75.Наука і техніка як фактори розвитку сучасної цивілізації.

76. Техніка в контексті глобальних проблем людства.
77. Сучасна НТР та її соціальні та культурні наслідки.
78. Парадокси і наслідки сучасної технологічної революції.
79. Проблема наслідків інформатизації суспільства та створення штучного інтелекту.
80. Незворотність розвитку науки й техніки та його кінцева мета.
81. Методологічна роль філософії у науковому пізнанні.
82. Класифікація наук.
83. Антропологічний та соціокультурний виміри техніки.
84. Сутність та зміст інженерного мислення.
85. Інженерна діяльність, її генезис та професіоналізація.
86. Діяльність технічна та інженерна: спільне та відмінне.
87. Гуманізація та гуманітаризація інженерної діяльності.
88. Наукова та інженерно-технічна еліта.
89. Наукова творчість та форми її прояву.
90. Технічна творчість та форми її прояву.
91. Феномен інновації в науці.
92. Феномен інновації в техніці.
93. Інноваційні стратегії розвитку науки.
94. Інноваційні стратегії розвитку техніки.
95. Інноваційні стратегії розвитку освіти.
96. Інноваційна культура особистості та суспільства.
97. Основні сфери реалізації інноваційної культури особистості.
98. Демократичне середовище як умова формування та функціонування інноваційної культури особистості.
99. Головні чинники формування інноваційної культури особистості в українському суспільстві.
100. Психологічні аспекти формування інноваційної культури особистості.
101. Освітня парадигма розвитку інноваційної культури особистості.

102.Правова регуляція інноваційних проектів.

Перелік першоджерел

1. Пірс Ч. «Як зробити наші ідеї зрозумілими».
2. Планк М. «Позитив і реальний зовнішній світ».
3. Поппер К. «Логіка і зростання наукового знання».
4. Тлумін С. «Людське розуміння».
5. Вернадський В. «Філософські думки натураліста».
6. Гадамер Х-Г. «Істина і метод».
7. Гуссерль Е. «Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія».
8. Декарт Р. «Роздуми про метод».
9. Кант І. «Критика чистого розуму».
10. Конт О. «Курс позитивної філософії».
11. Кун Т. «Структура наукових революцій».
12. Пригожин І. «Порядок із хаосу. Новий діалог людини з природою».

Рекомендовані джерела інформації

Рекомендована література

Основна

1. Добронравова І.С. Філософія і методологія науки / І.С. Добронравова, Л.І. Сидоренко. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2008. – 223 с.
2. Добронравова І. С. Новітня західна філософія науки / І. С. Добронравова, Т.М. Білоус, Комар О.В. - К.: Парапан, 2008.
3. Максюта М. С. Філософія науки / М.С. Максюта . – К.: Урожай, 2004. – 420 с.
4. Кучеров Г.Г., Попович М.Д. Філософія: навчальний посібник / М.Д. Попович - Кам'янець- Подільський: «Медобори 2006», 2010. 456 с.
5. Попович М. Д. Філософія: історичний екскурс /М.Д. Попович- Кам'янець-Подільський: ПДАТУ, 2020. – 350 с.
6. Рамніков В. С. Історія і філософія науки / Рамніков В.С., Макаров З.Ю. – Вінниця: Нова книга, 2009. - 416 с.
7. Самардак М. М. Філософія науки: напрями, теми, концепції / К.: Вид. Парапан, 2011. – 204 с.
8. Семенюк Е.П. Філософія сучасної науки і техніки / Е. П. Семенюк, В.І. Мельник. – Вид. 3 – те, випр..та допов. - Львів: Вид. ЛГУ імені І. Франка, 2017.–364с. (<https://www.lnu.edu.ua/wp.../Melnyk60h84-2016-ilovepdf-compressed.pdf>).

Допоміжна:

1. Вернадский В.И. Философские мысли натуралиста. Научная мысль как планетарное явление / В.И. Вернадский. М.: Наука, 1988. – 520 с.
2. Гадамер Х-Г. Истина и метод. Основы философской герменевтики / Х-Г.Гадамер. – М.:Прогрес,1988.–704с.
3. Гуссерль Э. Кризис европейских наук и трансцендентальная феноменология. Введение в феноменологическую философию / Э. Гуссерль // Вопросы философии. – 1992, № 7 . – С. 136 – 175
4. Декарт Р. Расуждение о методе. / Р. Декарт // Избр. произв. В 2 т. – М. : Мысль, 1989. – 654 с. – Т. 1. – С. 250 – 296.
5. Кант И. Критика чистого разума / И. Кант. – М.: Мысль, 1994. – 591с.

6. Кун Т. Структура научных революций / Т. Кун. – М.: Прогресс, 1977. - 300 с.
7. Пригожин И. Порядок из хаоса. Новый диалог человека с природой / И. Пригожин, И Стенгерс.- М.: Прогресс, 1986. – 432 с.
8. Пирс Ч. Как сделать наши идеи ясными / Ч. Пирс // Вопросы философии. – 1996. - № 12. – С. 120 – 133.
9. Планк М. Позитивизм и реальный внешний мир / М. Планк // Вопросы философии. – 1998. - № 3. – С. 125 – 140.
10. Поппер К. Логика и рост научного знания / К. Поппер. – М.: Прогресс, 1983. – 302с.
11. Рассел Б. Человеческое познание. Его сфера и границы / Б. Рассел. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2001. – 560 с.
12. Рорти Р. Прагматизм и философия / Р.Рорти // Философская и социологическая мысль. – 1995.- № 9 – 10. – С. 88 - 112.
13. Тлумин С. Человеческое понимание / С. Тлумин. – М.: Прогресс, 1984. 328 с.
- 14.Фейерабенд П. Избранные труды по философии и методологии науки/ П. Фейерабенд. – М.: Прогресс, 1986. – 542 с.

Інформаційні ресурси

1. Подільський державний аграрно-технічний університет

Адреса: 32300, Хмельницька обл., м. Кам'янець-Подільський,
вул. Шевченка, 13

Телефон: 2-52-18

Веб-сторінка: <http://pdatu.edu.ua>

2. Департамент науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій (офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України)

<http://www.minagro.kiev.ua>

3. Науково-методичний центр аграрної освіти

Адреса: 03151, м. Київ, вул. Смілянська, 11

Тел./факс 242-35-68, 243-34-20

Веб-сторінка: <http://www.smcae.kiev.ua>

4. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. Електронний фонд (тематичні та видові зібрання публікацій)

<http://www.nbuv.gov.ua/>

5. Вікіпедія

<http://ru.wikipedia.org/>

6. Доступ до повних текстів наукових журналів

<http://www.doaj.org>

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний університет
Кафедра професійної освіти

Назва курсу	АКАДЕМІЧНЕ ПИСЬМО ТА АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ
Е-mail кафедри:	po@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=13

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Академічне письмо та академічна доброчесність» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 201 „Агрономія” освітньо-наукового ступеня „доктор філософії” і належить до циклу професійної підготовки. Вивчається у 2 семестрі, закінчується заліком. Навчальну базу дисципліни становлять знання, отримані під час вивчення курсів, що спрямовані на розкриття основ формування науково-педагогічної компетентності в процесі творчої професійно-педагогічної діяльності, закономірностей педагогічної діяльності, можливість презентувати власні педагогічні інновації та комунікувати з науковою спільнотою.

2. Мета та цілі курсу - розуміння процесів, що відбуваються в освіті України, основних тенденцій суспільного розвитку; усвідомлення практичної цінності та важливості академічної доброчесності; – здійснення аналізу інновацій у сфері утвердження моральних цінностей у навчальних процесах і науковій діяльності; вивчення зарубіжного досвіду лідерства у вищій школі; оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення; набуття досвіду збирання і вивчення фактів, продукування різножанрових наукових текстів.

3. Формат курсу

Очний. Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання

знати: загальні тенденції розвитку освіти в Україні та інших країнах світу; основні прояви академічної нечесності та шляхи її подолання; розуміння передумов виникнення девіантної поведінки в академічному середовищі; основні прояви академічної нечесності та шляхи її подолання; види плагіату та шляхи його виявлення; способи захисту інтелектуальної власності; особливості академічного письма; основні жанри усного і писемного наукового мовлення; базові поняття риторики, основні етапи підготовки та структури ефективного наукового публічного виступу; можливості сучасних науково-метричних баз даних і сервісів для полегшення укладання бібліографії; правила використання оригінальних текстів, цитування і оформлення посилань.

вміння: гармонізувати свою комунікацію з іншими в стінах закладу вищої освіти; чинити протидію девіантній суспільній практиці; виявляти плагіат і захищати свою інтелектуальну власність; використовувати різні стратегії виголошення наукової промови; активізувати увагу слухачів різними прийомами; використовувати наочність та аргументацію під час виступів; критично оцінювати власну працю науковий доробок інших; оперативно й

конструктивно працювати з фаховими текстами, продукувати тези, анотації, стаття, робити публічну презентацію своїх думок і здобутків, успішно виконувати індивідуальні творчі завдання та брати участь у групових проєктах тощо; розраховувати та планувати свій час; здійснювати самостійний пошук та обробку джерел інформації.

5. Пререквізити здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Філософія науки», «Управління науковими проєктами », «Інновації в освіті».

6. Технічне й програмне забезпечення / обладнання

- ✓ Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
- ✓ Повні тексти лекцій.
- ✓ Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
- ✓ Презентаційний матеріал для читання лекцій.
- ✓ Методичні вказівки для виконання практичних занять.
- ✓ Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
- ✓ Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
- ✓ Тестові завдання для проведення поточного контролю.
- ✓ Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Основні засади вищої освіти. Мета та завдання курсу.
Тема 2. Нерозривність прав і обов'язків студентів.
Тема 3. Академічна доброчесність та її порушення. Кодекси честі
Тема 4. Інтелектуальна власність та її порушення. Шляхи формування академічної культури

Тема, план
Тема 5. Особливості наукової мови
Тема 6. Культура усної наукової комунікації
Тема 7. Писемне наукове мовлення
Тема 8. Цитування та бібліографування

8. Підсумковий контроль – залік.

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом – 35
--	--

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет
Інженерно-технічний університет
Кафедра професійної освіти

	ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ
дри:	po@pdatu.edu.ua
урсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=13

1. Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Педагогіка вищої школи» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 201«Агрономія» освітньо-наукового ступеня „доктор філософії”. Навчальна програма є частиною освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії в рамках професійної спеціалізації і розрахована на 3 кредити, які засвоюються протягом другого семестру. Предметом вивчення даного курсу є системно організований навчально-виховний процес підготовки фахівців вищої кваліфікації аграрної сфери за сучасними педагогічними принципами.

2. Мета та цілі курсу - надати слухачам ОНС «доктор філософії» цілісну і логічно-послідовну систему знань про основи навчально-виховного процесу підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкрити концепцію, основи теорії, методики і методології викладання навчальних дисциплін в системі університетської освіти.

Завдання - вивчення дидактичних засад викладання навчальних дисциплін у системі університетської освіти; розгляд сучасних педагогічних

теорій викладання у вищій школі; вивчення історіогенезису питань вищої освіти та вищої школи; розгляд світових освітніх систем з метою використання їх ідей у власній педагогічній діяльності; вивчення методів управління навчально-творчою діяльністю студентів та слухачів підвищення кваліфікації; набуття практичних навичок з аналізу і оцінки якості освітнього процесу за критеріями європейського освітнього простору.

3. Формат курсу

Очний. Змішаний – курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

4. Результати навчання

знати: законодавче та нормативно-правове забезпечення вищої освіти; структуру вищої освіти в Україні та інших країн; структуру і зміст навчального процесу у вищому навчальному закладі; основи організації роботи викладачів, кафедри, деканату, адміністрації; специфіку науково-педагогічної діяльності викладача вищої школи; принципи розробки педагогічних технологій освітньо-виховної взаємодії зі студентами; різноманітні дослідно-експериментальні форми педагогічної діяльності; засоби активізації пізнавальної діяльності студентської аудиторії; методи забезпечення ефективного управління навчально-творчою діяльністю студентів.

вміти: творчо застосовувати знання і способи діяльності, засвоєні під час викладання навчальних дисциплін; планувати, організовувати і аналізувати різноманітні види навчальних і позааудиторних занять; використовувати у педагогічній практиці найбільш ефективні методи навчання, виховання і розвитку студентів; організовувати і проводити

науково-методичну роботу; розробляти ефективну дидактичну систему організації навчально-виховного процесу; використовувати сучасні педагогічні технології організації освітньо-виховного процесу; використовувати засоби активізації навчально-творчої діяльності студентської аудиторії та інноваційні методи навчання; апробувати інноваційні прийоми, методи та засоби навчання і виховання, що застосовуються в системі педагогічного процесу

5. Пререквізити здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалом наступних курсів - «Філософія науки», «Управління науковими проектами », «Інновації в освіті».

6. Технічне й програмне забезпечення / обладнання

- ✓ Комп'ютер з електронним проектором та переносним екраном.
- ✓ Повні тексти лекцій.
- ✓ Роздатковий ілюстративний матеріал лекцій.
- ✓ Презентаційний матеріал для читання лекцій.
- ✓ Методичні вказівки для виконання практичних занять.
- ✓ Методичні вказівки для виконання самостійної роботи.
- ✓ Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
- ✓ Тестові завдання для проведення поточного контролю.
- ✓ Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Європейська освітня інтеграція
Тема 2. Дидактичні основи підготовки фахівців у системі вищої освіти
Тема 3. Організація навчального процесу у вищій школі
Тема 4. Сучасні проблеми виховання студентської молоді
Тема 5. Методичні основи викладання у вищій школі

Тема, план
Тема 6. Методологічні основи активізації навчального процесу
Тема 7. Форми організації контролю й оцінки знань і умінь здобувачів вищої освіти. Кредитно-модульна технологія навчання
Тема 8. Дидактичні основи управління навчально-творчою діяльністю студентів

8. Підсумковий контроль – залік.

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом – 35
--	--

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Економічний факультет

кафедра менеджменту, публічного управління та адміністрування

Назва курсу	УПРАВЛІННЯ НАУКОВИМИ ПРОЕКТАМИ
Е-mail кафедри:	moa@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=1288

1. Коротка анотація до курсу – Вивчення реалізації та написання наукових проектів в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні освіти є обов'язковою компонентою професійної підготовки доктора філософії, яка має за мету вивчити, спробувати реалізувати закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення наукового процесу розробок наукових проектів у закладах вищої освіти, їх успішну реалізацію. Підготовка висококваліфікованих докторів філософії з менеджменту передбачає закріплення набутих теоретичних та практичних знань їх вдосконалення у процесі написання наукових проектів. В процесі навчання аспірантів здійснюється оволодіння ними сучасними методами, формами та засобами проектування, формування на їх основі одержаних у вищому навчальному закладі знань із базових дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних задач в умовах реального проектного процесу.

2. Мета та цілі курсу – ґрунтовно ознайомитись з особливостями сучасного управління науковими проектами, опанувати техніку побудови проекту, виявити новітні фактори визначального впливу на діяльність організацій різних форм власності, а також навчитись аналізувати й оцінювати вплив цих факторів на основі використання теорії і практики менеджменту, передбачити проектні ризики.

Формування нового погляду на проблеми менеджменту в проектуванні з позицій останніх тенденцій розвитку науки і переосмислення соціально-економічних реалій сьогодення; · усвідомлення проблем менеджменту як системи з виокремленням ознак і зв'язків на різних рівнях; · аналіз підходів до процесів управління з урахуванням принципів

сучасного менеджменту; PDF created with FinePrint pdfFactory Pro trial version <http://www.fineprint.com> · вивчення основ менеджменту якості й екологічного; · діагностика найпроблемніших напрямів упровадження менеджменту в проектуванні.

3. Формат курсу – Очний.

Вечірній - курс без очної складової.

4. Результати навчання – Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері управління науковими проектами. Організувати та проводити оригінальні наукові дослідження у сфері управління науковими проектами на відповідному фаховому рівні, досягати наукових результатів, що створюють нові знання для розв'язання актуальних проблем теорії та практики. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. Ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові проекти, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості у сфері менеджменту державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту проектів. Обирати та використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі наукових проектів. Здійснювати апробацію та впровадження результатів власних досліджень.

5. Пререквізити – засвоєння змісту курсу значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін «Менеджмент і адміністрування», «Стратегічний менеджмент», «Менеджмент персоналу», «Методи прийняття управлінських рішень».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план
Тема 1. Загальна характеристика управління проектами. Проект та специфіка проектної діяльності. Види наукових проектів. Система управління науковими проектами. Цілі та

принципи управління науковими проектами. Функції управління проектами. Структура, оточення та учасники проекту. Життєвий цикл проекту за підходами міжнародних інвесторів. Стадії життєвого циклу проекту за підходами Світового банку, UNIDO, вітчизняних науковців.

Тема 2. Обґрунтування доцільності наукового проекту.

Проекти економічного, технічного і соціального розвитку України, які підтримуються міжнародними фінансовими організаціями. Формування інвестиційного задуму проекту. Оцінка життєздатності проекту. Сутність техніко-економічного обґрунтування проекту. Аналіз проекту на основі комплексної експертизи. Основні концепції, які визначають економічну цінність проекту. Наукові аспекти проектного аналізу відповідно до галузевої спрямованості. Критерії оцінки проектної ефективності наукових проектів різної галузевої спрямованості. Перспективи міжнародної інтеграції проектів за напрямками наукових досліджень.

Тема 3. Основні форми організації структури наукового проекту.

Поняття проектної організаційної структури. Критерії вибору організаційної структури наукового проекту. Типи організаційної структури наукового проекту. Визначення функціональних обов'язків учасників проекту відповідно до галузевої спрямованості. Управління науковими проектами з використанням зовнішньої організаційної структури проекту. Юридичне оформлення наукових проектів за напрямками діяльності. Розподіл відповідальності в наукових проектах.

Тема 4. Загальні підходи до планування і контролю наукових проектів. Планування реалізації проекту відповідно до галузевої спрямованості. Цілі, призначення та види планів. Фінансове планування за проектом. Система контролю дотримання параметрів проекту відповідно до галузевої спрямованості. Розробка проектно-кошторисної документації та контроль за нею з урахуванням специфіки виробничого напрямку. Вибір і завдання проектних фірм. Стратегії фінансування наукового проекту.

Тема 5. Структуризація наукового проекту.

Визначення структури проекту на етапі планування. Формування компонентів структуризації наукового проекту відповідно до галузевої спрямованості. Управління окремими компонентами проекту. Завдання структуризації проекту. Послідовність здійснення структуризації. Визначення структури проекту на етапі планування. Сіткове планування наукового проекту.

Тема 6. Планування ресурсів, витрат і проектного бюджету. Матеріально-технічна підготовка проекту. Категорії витрат проекту відповідно до галузевої спрямованості. Порядок планування витрат за проектом з урахуванням виробничого напрямку. Розробка бюджету проекту. Формування джерел фінансування проекту за напрямками наукових

досліджень. Взаємозв'язок та взаємовплив складових частин процесу реалізації проекту. Можливості внесення змін до проектного бюджету. Оптимізація недостатньої кількості ресурсів.

Тема 7. Контроль виконання наукового проекту.

Контроль як основа управління проектною діяльністю. Види контролю виконання проекту. Технологія оцінки проектної діяльності. Звітність у системі контролю відповідно до галузевої спрямованості. Регулювання процесу реалізації проекту. Співставлення результатів виконання і намірів інвестора. Причини внесення змін та оцінка наслідків

Тема 8. Управління ризиками в наукових проектах.

Проектні ризики та їх класифікація. Принципи управління проектними ризиками. Причини виникнення та чинники впливу на динаміку ризиків за різними виробничими напрямками. Методи аналізу ризиків наукового проекту відповідно до галузевої спрямованості. Оцінка ймовірності ризикованої події. Можливості зниження та протидії ризикам.

Тема 9. Управління якістю в наукових проектах.

Концепція управління якістю проектів. Міжнародні норми і стандарти якості. Управління забезпеченням якості проекту. Витрати на забезпечення якості наукового проекту відповідно до галузевої спрямованості. Забезпечення та контроль якості проекту. План управління якістю проекту.

Тема 10. Міжнародне науково-технічне співробітництво Європейського Союзу та України в контексті проектів та програм.

Сучасна політика Європейського Союзу у сфері розвитку наукових проектів. Міжнародне науково-технічне співробітництво. Перспективи венчурного фінансування наукових проектів в Україні від міжнародних інвесторів. Рамкова програма ЄС «Горизонт 2020». Міжнародне співробітництво України з Фондом цивільних досліджень та розвитку США (CRDF).

Тема 11. Формування і розвиток проектної команди.

Мета створення проектної команди і завдання проект-менеджера відповідно до галузевої спрямованості. Етапи формування проектної групи. Координаційна група проекту. Управління персоналом проектної команди. Лідерство і мотивація в команді. Розвиток команди з урахуванням спеціалізації проекту.

8. Підсумковий контроль.

Тестування, іспит.

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до семінарських і практичних занять	Опитування, активна робота в міні-групах	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,2)	10
1.2	Виконання практичних занять в паперовому та електронному вигляді і їх захист	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,4)	20
1.3.	Виконання підсумкових контрольних завдань	Перевірка результатів виконання контрольної роботи та підсумкових тестів	30	30
Всього балів за поточне оцінювання				60
II. Самостійна робота студента				

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
2.1.	Періодизація розвитку документознавства як науки від моменту накопичення емпіричних уявлень про документ до його організаційного оформлення, теоретичного наповнення змісту	Оцінювання якості виконання	10 балів	40
2.2	Порівняти структуру документознавства з іншими науковими дисциплінами. Зробити висновок щодо класичної схеми структури науки.	Оцінювання якості виконання	10 балів	
2.3	Скласти систематизований перелік можливих ознак для класифікації документів, обґрунтувати власну позицію.	Оцінювання якості виконання	10 балів	

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
2.4	Проаналізувати характерні ознаки документації установи, сформулювати чітке уявлення про послідовність розміщення реквізитів у таких документах як бізнес-план, контракт, звіт	Оцінювання якості виконання	10 балів	
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				40
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом - 60</i>
---	---

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет Агротехнологій і природокористування
Кафедра рослинництва і кормовиробництва

Назва курсу	Методи наукових досліджень в агрономії та організаційна підготовка дисертаційної роботи
Викладач	Бахмат Микола Іванович
Профайл викладача	https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-roslynnytstva-i-kormovyrobnytstva.html
Контактний тел.	067-38-36-909
E-mail:	gerbah@yandex.ua rsn@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	-
Консультації	<i>Очні консультації:</i> к-сть годин – 2 години по вівторках кожного тижня за присутності в університеті

1. Коротка анотація до курсу - Навчальна дисципліна «Методика наукових досліджень в агрономії та організаційна підготовка дисертаційної роботи» є обов'язковою при підготовці фахівців спеціальності 201 «Агрономія» освітнього ступеня «Аспірант», яка викладається в I семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою). Курс «Методика наукових досліджень в агрономії та організаційна підготовка дисертаційної роботи» є складовою навчально-методичного комплексу за спеціальністю 201 - «Агрономія» і відіграє важливу роль у формуванні науковця за даним освітньо-науковим рівнем. Дисципліна спрямована навчити аспірантів основних методів наукової агрономії, допомогти аспірантам-дослідникам оволодіти знаннями та навичками необхідними для планування експерименту, практичного використання методів і прийомів проведення польового дослідження (проведення обліків, спостережень), статистичного аналізу отриманих результатів, формування висновків та рекомендацій виробництву.

2. Мета та цілі курсу – є надання студентам теоретичних знань і формування професійних умінь стосовно дослідницької роботи загалом і в агрономії зокрема.

Завдання вивчення дисципліни:

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні здатності студента до наукового пошуку шляхом освоєння наукових досліджень, правильного планування та проведення експерименту, опрацювання одержаних результатів, їх оформлення та представлення.

Велика увага приділяється особливостям проведення науково-дослідної роботи під час навчання у вищому навчальному закладі. Викладені головні принципи виконання наукових робіт, збору матеріалу, його обробітку, узагальнення, оформлення різних типів наукових робіт і публікацій.

Обізнаність студента з основними положеннями організації науково-дослідної роботи необхідна його становлення як висококваліфікованого спеціаліста. Знання теоретичних основ наукової роботи та практичні навички експериментальних досліджень дозволять організувати науково-дослідну роботу таким чином, щоб отримувати вірогідні наукові результати. Визначення доцільності здійснення наукової діяльності за певним напрямом неможливе без оцінювання новизни одержаних результатів, правильної їх інтерпретації та викладу.

У результаті вивчення дисципліни «Методика наукових досліджень в агрономії та організаційна підготовка дисертаційної роботи» аспіранти повинні

вміти:

- обґрунтувати мету і завдання свого дослідження;
- спланувати свої наукові дослідження згідно поставлених завдань;
- закласти польовий дослід згідно схеми;
- скласти календарний план-графік проведення досліджень згідно методики досліджень;
- дослідити дію досліджуваних факторів і їх взаємодію;
- провести статистичну обробку результатів дослідження;
- визначити економічну та енергетичну ефективність досліджуваних факторів;
- обґрунтувати висновки;

знати:

- класифікацію польових дослідів (за місцем проведення, тривалістю проведення, кількістю факторів);
- загальні методи наукових досліджень, лабораторні, агрохімічні методи, хімічні, лізіметричні, вегетаційні;
- методи наукової агрономії, вимоги до польового дослідіду;
- особливості умов проведення польового дослідіду;
- вимоги до земельної ділянки та її підготовка до дослідіду;
- основні елементи методики польового дослідіду, розміщення варіантів у польовому дослідіду;
- роль інформації у наукових дослідженнях та класифікацію наукових документів, структуру та призначення наукових документів;
- методику проведення статистичного аналізу лабораторних досліджень;
- методику проведення дисперсійного аналізу, регресійні і кореляційні зв'язки.

3. Формат курсу - Очний

Змішаний - курс, що має супровід в системі Moodle, має структуру, контент, завдання і систему оцінювання;

Заочний (дистанційний) - курс без очної складової.

В рамках вивчення даної дисципліни, передбачено проведення – лекцій. За структурою заплановані лекції можливо поділити на вступні, тематичні, заключні, оглядові, установчі. Для проведення лекцій планується використання мультимедійного комплексу для наочного відображення представленого матеріалу; – практичні заняття. На практичних заняттях планується засвоєння практичних навичок розміщення варіантів у дослідідах, планування основних обліків та спостережень, підготовки даних до статистичного аналізу з наступними їх обрахунками; – самостійна робота студентів буде проводитися з використанням різноманітних дидактичних методів навчання.

4. Результати навчання.

Після освоєння дисципліни аспіранти повинні мати наступні компетентності:

ІНТЕГРАЛЬНІ: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування основних теорій та методів в межах використання мікробіології в аграрній сфері, остання характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗАГАЛЬНІ:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. Також знання та критичне розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій в , використовуючи різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Також навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК4. Здатність до професійного спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Також, здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня для донесення інформації та власного досвіду.

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Також, здатність до участі у проведенні досліджень на відповідному рівні.

ЗК8. Навички здійснення безпечної діяльності. Також, здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК9. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу інформації з різних джерел.

ЗК10. Здатність працювати в команді, використовуючи навички міжособистісної взаємодії.

ЗК11. Прагнення до збереження навколишнього середовища при використанні знань та набутих навичок з сільськогосподарської мікробіології в сфері агрономії.

СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ, ПРЕДМЕТНІ):

ФК1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

ФК2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

ФК3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

ФК4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

ФК5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

ФК6. Здатність застосовувати методи статистичної обробки дослідних даних, пов'язаних з технологічними та селекційними процесами в агрономії.

ФК7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

ФК8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

ФК9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна форма)
лекції	14 год.
практичні заняття	16 год.
самостійна робота	30 год.

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова\ вибіркова компонента
2020-2021	2	201	Другий (М)	Обов'язкова (О)

7. Пререквізити.

Для вивчення курсу здобувачі вищої освіти потребують базових знань з біології, хімії, геології, метеорології та кліматології, ґрунтознавства, фізіології рослин, математики достатніх для того, щоб опанувати сучасними методами наукових досліджень обрати тему особистого наукового розвитку в межах індивідуальної траєкторії розвитку здобувача вищої освіти.

8. Постреквізити.

Опанування навчального матеріалу дисципліни «Сільськогосподарська мікробіологія» дозволяє в подальшому обрати тему наукових досліджень, спланувати науковий експеримент та закласти разом з науковим керівником в сфері агрономії. Отримати наукові данні та вміти їх проаналізувати з представленням матеріалів на науковій конференції та написанні статті наукового спрямування за обраною темою.

9. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

1. Комп'ютер.
2. Презентаційний мультимедійний матеріал.
3. Тексти лекцій.
4. Роздатковий ілюстративний матеріал.

9. Схема курсу

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. Наука як продуктивна сила. Формування вченого як особистості	лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Організація наукового дослідження	лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Польовий дослід і його особливості	лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Основні елементи методики польового дослідження	лекція
Згідно розкладу	Тема 5. Техніка закладки і проведення польових дослідів	лекція
Згідно розкладу	Тема 6. Спеціальні методи досліджень. Загальні наукові методи. Статистичні методи та аналіз результатів досліджень	лекція
Згідно розкладу	Тема 7. Академічна доброчесність – важлива риса дослідника	лекція
Згідно розкладу	1. Розробка загальної схеми наукового дослідження, методики та робочого плану дослідження. Побудова робочої гіпотези	практична
Згідно розкладу	2. Роль науки в розвитку сільськогосподарського виробництва	практична
Згідно розкладу	3. Оптимізація параметрів основних елементів методики польового дослідження згідно його схеми	практична
Згідно розкладу	4. Вибір теми наукових досліджень в межах індивідуальної траєкторії розвитку студента	практична

Тиж. /дата /год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	5. Представлення теми досліджень та елементів методики польового досліду з особливостями планування та проведення польового досліду за особистою науковою індивідуальною траєкторією розвитку ЗВО	практична
Згідно розкладу	6. Планування схем дослідів	практична
Згідно розкладу	7. Особливості проведення дослідів в умовах виробництва	практична
Згідно розкладу	8. Представлення методики наукового експерименту за темою наукових досліджень при побудові індивідуальної освітньої траєкторії ЗВО	практична

Програма самостійної роботи

№ з.п.	Зміст	Кількість годин
1.	Планування схем дослідів. Планування обсягу вибірки та спостережень	6
2.	Побудова орієнтовних схем у дослідях з вивчення основних питань агрономії	6
3.	Облік врожаю	6
4.	Правила написання тез та доповідей. Правила оформлення бібліографічних видань	6
5.	Статистичні методи та аналіз результатів досліджень	6
Разом		30

11. Система оцінювання та вимоги

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до практичних занять	Активна робота в групах, виконання завдань.	16 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,2)	16
1.2	Виконання практичного завдання в електронному та паперовому виді	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	8 балів	8
1.3	Захист практичної роботи із застосуванням комп'ютерних технологій	Оцінювання якості виконаної роботи з умінням застосувати комп'ютерні технології	8 балів	8
1.4	Виконання підсумкового контрольного завдання	Перевірка результатів виконання контрольної роботи	8 балів	8
Всього балів за поточне оцінювання				40
II. Самостійна робота студента				
2.1	Самостійне опрацювання контрольних питань для закріплення матеріалу аудиторних занять	Оцінювання якості виконання	30 балів	30
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				30
Навчальна ознайомча практика				30

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
ВСЬОГО БАЛІВ ЗА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ (ЗАЛІК)				100

Картка оцінювання навчальних досягнень студента

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом-35
--	--

Літературні джерела

Основна література

1. Стеченко Д.М., Чмир О.С. Методологія наукових досліджень. – Київ: «Знання», 2007. – 317 с.
2. Ушкаренко В.О., Вожегова Р.А. Голобородько С.П., Коковхін С.В. Методика польового дослідю. Херсон. Видавець: Грінь Д.С. 2014. – 445 с.
3. Дідора В.Г., Смаглій О.Ф., Ермантраут Е.Р. Методика наукових досліджень в агрономії. Видавництво «Центр учбової літератури» Київ – 2013. – 263 с.
4. Кияк Б.Р. Метод. Алгоритми та моделі інформаційних технологій наукового програмування: Гранти, пріоритети для фундаментальних досліджень. – К.: Укр. УНТЕР, 2001 – 170 с.
5. Методика проведення дослідів по кормовиробництву. Під редакцією академіка А.О.Бабича, Вінниця 1994. 80 с.
6. Доспехов Б.А. Методика полевого опыта. М: Агропромиздат. 1985 - 351 с.
7. Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності. Підкомісія 303 «Академічна доброчесність» Науково-методичної комісії 15 з організаційно-методичного забезпечення вищої освіти. – К.: Міністерство освіти і науки України, 2016. – 24 с.
8. Стадний Є. Деякі рекомендації щодо впровадження етичних кодексів в українських вищих навчальних закладах. URL: <http://www.saiup.org.ua/resursy/rekomendatsiyi-shhodo-vprovadzhennya-etychnyh-kodeksiv-vukrayinskyh-vyshhyh-navchalnyh-zakladah/>

Допоміжна:

1. Лубченко А.А., Лубченко Я.А., Примак Т.А. Основы научных исследований: Учеб. Пособие / Под. Ред А.А.Лубченко. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2000. – 114 с.

2. Сухаров Ю.Н. Формирование интеллектуального потенциала в ученых профессиях. Персональная консультативная программа ученого – М. МП Экспертинформ. – 1993. – 112 с.
3. Сидоренко В. К., Дмитренко П.В. Основы наукових досліджень: Навч. посіб. для вищ. пед. закл. освіти. – К. : РНЦ “ДІНІТ”, 2000. – 260 с.

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра рослинництва і кормовиробництва

Назва курсу	<i>Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження</i>
Викладач (-і)	<i>Пую Василь Лазарович</i>
Профайл викладача (-ів)	https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-roslynnystva-i-kormovyrobnystva.html
Контактний тел.	+38(096) 349-1659
E-mail:	Vasulpuyu@gmail.com
Сторінка курсу в системі Moodle	
Консультації	<i>Очні консультації: 2 години по п'ятницях кожного тижня за присутності в університеті</i>

Коротка анотація до курсу. Навчальна дисципліна «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» є обов'язковим компонентом при підготовці здобувачів вищої освіти третього рівня ОС «доктор філософії» зі спеціальності 201 «Агрономія», галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство. За змістом вона передбачає аналіз специфіки науково-дослідницької діяльності в аграрних університетах та структури підготовки кадрів вищої кваліфікації; роль аспірантури і Спеціалізованих вчених рад у закладах вищої освіти; вимоги до постановки задач дослідження та складання плану дисертації; визначення об'єкту, предмету наукового дослідження; методи та загальні закономірності наукового пізнання; аналіз експериментальних даних та оформлення результатів дослідження; особливості наукового тексту та вимоги до написання наукової статті; етапи виконання й захисту дисертаційної роботи.

Мета та цілі курсу. Метою навчальної дисципліни «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» для здобувачів третього рівня вищої освіти «*PhD* – доктор філософії» є формування й розвиток творчих здібностей, забезпечення єдності навчального, наукового та виховного процесів для підвищення професійного рівня підготовки та формування наукових кадрів вищої кваліфікації. Дисципліна спрямована на забезпечення безперервності та послідовності проведення здобувачем наукових досліджень з урахуванням напрямків науково-дослідної діяльності випускаючих кафедр і профілю освітніх програм.

Завданнями дисципліни є: вивчення основних етапів організації наукових досліджень, послідовного виконання та реалізації власних наукових досліджень; опанування процесу захисту дисертаційної роботи. Цільовим завданням курсу є також набуття знань з інтерпретації

одержаних результатів – формулювання наукової новизни, висновків і рекомендацій виробництву, написання наукових статей для міжнародних видань.

3. Формат курсу.

Очний.

Змішаний – курс забезпечений контентом у форматі електронних інформаційних технологій, на паперових носіях, структурований, включає логістику тематики, завдання і систему оцінювання знань.

Заочний (дистанційний) – курс без очної складової.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Концептуальні засади організації та реалізації обраного наукового дослідження» здобувач вищої освіти третього рівня має *знати*:

- теоретичні основи підготовки кадрів вищої кваліфікації;
- процедуру ліцензування та акредитації спеціальностей;
- підходи до організації наукової та навчальної роботи аспіранта;
- структуру дисертації та вимоги до її оформлення;
- вимоги до написання наукової статті для міжнародних видань;
- порядок перевірки робіт здобувачів, наукових статей та дисертацій;
- вимоги та критерії оцінювання наукових проектів;
- критерії оцінювання періодичних наукових видань;
- критерії академічної доброчесності, порядок перевірки наукових робіт.

уміти:

- обґрунтовано вибирати мету, тему і назву дисертаційного дослідження;
- формулювати наукове завдання дисертаційного дослідження;
- визначати та обґрунтовувати об'єкт і предмет дослідження;
- ставити задачі дослідження;
- складати і корегувати план дисертації;
- описувати результати наукових досліджень у розділах дисертаційної роботи;
- формулювати висновки до розділів дисертаційної роботи та загальні висновки;
- формулювати наукові положення одержаних результатів та обґрунтовувати їх наукову новизну.

У результаті опанування навчальної дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані ключові компетенції, які визнані у країнах Європейського Союзу:

Фахова компетентність – підготовленість особистості до самостійного виконання сукупності взаємопов'язаних і взаємообумовлених професійних функцій (дослідницька, методична, навчальна, виховна, організаційна тощо), оцінки результатів власної праці.

Інформаційна компетентність – здатність до пошуку, обробки, збереження і створення інформаційних ресурсів та обміну ними.

Комунікативна компетентність – володіння технологіями усного і письмового спілкування різними мовами, в тому числі й спілкування через мережу Інтернет; наявність розвинутої мови, техніки спілкування (говоріння, слухання, використання паузи); володіння сучасними засобами зв'язку, вміння складати ділові папери та ін.

Когнітивна компетентність – проявляється у: 1) готовності до постійного підвищення освітнього рівня, потребі в актуалізації і реалізації особистісного потенціалу, здатності самостійно здобувати нові знання й уміння, здатності до саморозвитку; 2) здатності переносити знання й уміння з одного виду професійної діяльності в інший, вирішувати проблеми, самостійно і критично мислити.

Соціальна компетентність: 1) здатність жити в соціумі (вміння будувати стосунки з іншими людьми, враховуючи їх інтереси; дотримуватись соціальних норм і правил; співпрацювати з різними партнерами); 2) вміння виступати перед аудиторією; 3) знання техніки безпеки та гігієнічно-санітарних норм при виконанні професійних обов'язків; 4) високі моральні і етичні якості, адекватна поведінка в екстремальних ситуаціях.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	20
лабораторні заняття	20
самостійна робота	50

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова\ вибіркова компонента
2021-2022	другий	201	перший	Обов'язкова (О)

7. Пререквізити. Здобувач вищої освіти третього рівня повинен володіти матеріалами наступних курсів: «Основи наукових досліджень», «Комп'ютерні методи в агрономії», «Рослинництво», «Органічні технології в рослинництві», «Прогноз і програмування урожаїв сільськогосподарських культур», «Агроценологія» та інших.

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Комп'ютер з мультимедійним проектором.
2. Повні тексти лекцій.

3. Методичні вказівки для виконання лабораторних занять.
4. Повний перелік контрольних питань з навчальної дисципліни.
5. Тестові завдання для проведення поточного контролю.
6. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.

9. Схема курсу

Тиж. /дата /год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. Підготовка кадрів вищої кваліфікації. Наука і освіта – основні структурні складові діяльності університету. Аспірантура і спеціалізовані вчені ради в університеті. Ліцензування та акредитація спеціальностей.	Лекція
Згідно розкладу	Тема 2. Особливості організації наукової та навчальної роботи аспіранта (теоретична та експериментальна робота, інформаційна і технічна підтримка досліджень, взаємодія з агропідприємствами та іншими організаціями; освітня підготовка та педагогічна практика, академічна мобільність).	Лекція
Згідно розкладу	Тема 3. Вибір напрямку, теми та складання плану дисертації (актуальність, новизна, перспективність, наявність теоретичної бази, можливість виконання теми в даній організації, перспектива отримання ефекту при впровадженні результатів в умовах підприємств регіону, а також її відповідність профілю кафедри (згідно з ліцензійно-акредитаційними вимогами МОНУ).	Лекція
Згідно розкладу	Тема 4. Методологічні засади наукових досліджень. 4.1. Об'єкт і предмет наукового дослідження, їх класифікація. 4.2. Методи дослідження та їх класифікація. 4.2.1. Загальні методи наукових досліджень 4.2.2. Спеціальні методи наукових досліджень в економіці 4.2.3. Принципи і методи теоретичних досліджень. 4.2.4. Конкретно-наукові (емпіричні) методи дослідження 4.3. Особливості написання другого розділу (грунтово-кліматичні умови зони досліджень; матеріали і методика виконання досліджень).	Лекція

Тиж. /дата /год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	<p>Тема 5. Теоретичні та практичні основи використання сучасних науково-технічних та інноваційних досягнень при викладі матеріалу у розділах дисертації.</p> <p>Написання огляду літератури. Особливості написання основних розділів. Формулювання наукової новизни одержаних результатів. Формулювання висновків і рекомендацій виробництву.</p>	Лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 6. Основні вимоги до дисертацій (обсяг, структура, порядок викладення матеріалу у розділах дисертації, бібліографічні вимоги, додатки) та уміння проаналізувати назву, наукову новизну, практичну цінність і структуру однієї з дисертацій, які надійшли у спеціалізовану вчену раду.</p>	Лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 7. Основні помилки при написанні та оформленні результатів досліджень.</p>	Лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 8. Проектна та дослідницько-інноваційна діяльність: Дослідницький проект (сутність, зміст, типи та види проектів). Вибір пріоритетних напрямів досліджень і етапи розробки проекту. Послідовність реалізації дослідницького проекту. Система управління проектами (заходи підвищення ефективності реалізації проекту, послідовність проектного аналізу; управління проектними ризиками).</p>	Лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 9. Публікування і апробація результатів досліджень. Науковий стиль української мови та мовні засоби. Особливості наукового тексту і професійного наукового викладу думки. Вимоги до написання наукової статті у міжнародних виданнях.</p>	Лекція
Згідно розкладу	<p>Тема 10. Особливості захисту дисертацій. Нові вимоги до захисту дисертацій.</p>	Лекція

Тиж. /дата /год.	Тема, план	Форма діяльності (заняття) лекція, самостійна, дискусія, групова робота)
Згідно розкладу	Тема 1. Аспірантура, докторантура і спеціалізовані вчені ради в університеті.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 2. Індивідуальний план роботи здобувачів.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 3. Вибір мети, теми і назви наукового дослідження. Визначення об'єкту, предмету та завдань дослідження.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 4. Складання плану дисертації.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 5. Особливості роботи над розділами дисертації.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 6. Формулювання висновків і наукової новизни одержаних результатів.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 7. Наукові публікації у вітчизняних і зарубіжних виданнях.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 8. Академічна доброчесність здобувачів (критерії, плагіат, автоплагіат).	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 9. Апробація результатів дисертаційної роботи. Підготовка виступу та презентації до конференцій (семінарів).	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема 10. Аналіз та оцінка виконання плану роботи здобувача. Публічна презентація результатів дисертаційної роботи.	Лабораторна робота

10. Система оцінювання та вимоги

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка та виконання лабораторних занять	Активна робота в підгрупах, виконання завдань.	10 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,4)	20
1.2	Виконання індивідуальних завдань в електронному та паперовому виді	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	10 балів	10
1.3	Виконання контрольного завдання	Перевірка результатів виконання контрольної роботи	10 балів	10
Всього балів за поточне оцінювання				40
II. Самостійна робота аспіранта				
2.1.	Самостійне опрацювання контрольних питань для закріплення матеріалу аудиторних занять	Оцінювання якості виконання	20 балів	20
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				20
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (іспит)				40
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Картка оцінювання навчальних досягнень здобувача

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом – 35
--	--

Подільський державний аграрно-технічний університет
Факультет агротехнологій і природокористування
Кафедра рослинництва і кормовиробництва

Назва курсу	Сучасні підходи вивчення продукційних процесів у рослинництві
Викладач (-і)	<i>Гораш Олександр Савич,</i>
Профайл викладача (-ів)	https://pdatu.edu.ua/pro-universytet/kafedra-roslynnystva-i-kormovyrobnytstva.html
Контактний тел.	+38(067) 9404717; +38(097) 1330286
E-mail:	GorashAS@i.ua,
Сторінка курсу в системі Moodle	-
Консультації	<i>Очні консультації: кількість годин – 2 години по середах кожного тижня за присутності в університеті</i>

1. Коротка анотація курсу. Навчальна дисципліна «Сучасні підходи вивчення продукційних процесів у рослинництві» є обов'язковим компонентом при підготовці здобувачів вищої освіти третього рівня ОС «доктор філософії» зі спеціальності 201 «Агрономія», галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство. За змістом вона передбачає енергетичний аналіз агроєкосистем, роль біологічних чинників у продукційному процесі, спеціалізація вирощування у взаємозв'язку сприятливості до умов середовища, елементи точного рослинництва у забезпеченні інтенсифікації впливу факторів технології, системний аналіз експериментальних даних.

2. Мета та цілі курсу. Метою навчальної дисципліни «Сучасні підходи вивчення продукційних процесів у рослинництві» є формування у здобувачів наукового ступеня «Доктор філософії» наукових базових та фундаментальних положень розуміння функціонування біологічних агроєкосистем як основи рослинництва в сільськогосподарському виробництві в цілому. (Продукенти – автотрофні організми, виробники органічної речовини з простих неорганічних речовин, в рослинництві польові культури). Завдання навчального курсу полягає у сприянні глибокого розуміння значущості ролі біологічного фактора як виду систематики з усіма наявними природними властивостями і особливостями, що є першочерговою умовою біологізації технології у забезпеченні вироблення органічної речовини

фітоценозами або культурними посівами. Завдання також полягає у сприянні освоєння знань в технології вирощування, щодо оптимального поєднання біологічних основ розвитку рослин та умов середовища із застосуванням раціональних науково-обґрунтованих технологічних агрозаходів. Цільовим завданням курсу є також набуття знань логістичного вибору методів математичного аналізу за доцільністю їх застосування для інтерпретації власних результатів експериментального дослідження.

3.Формат курсу.

Очний.

Змішаний – курс забезпечений контентом у форматі електронних інформаційних технологій, на паперових носіях, структурований, включає логістику тематики і систему оцінювання знань.

Заочний (дистанційний) – курс без очної складової.

4. Результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи вивчення продукційних процесів у рослинництві» фахівець повинен.

Знати про теоретичні основи енергетичного забезпечення функціонування агрофітоценозів, про додаткову енергію, в якому виді вона використовується, і які процеси забезпечує, які існують раціональні резерви технологій без додаткових енергетичних витрат. Знати теоретичні і практичні основи забезпечення ефективного продукційного процесу і раціонального застосування біологічного та технологічних факторів у вимірі продуктивності так і якості виробленої продукції. Вміти аналізувати ґрунтово-кліматичні та гідрологічні ресурси умов природного середовища за параметрами забезпечення біологічного розвитку та максимальної реалізації продуктивності. Вміти проводити біологічний контроль розвитку рослин в польових умовах, прогнозувати формування структури агрофітоценозу та забезпечувати бажаний розвиток фенотипу рослин за наслідком впливу задіяних факторів в експериментальному дослідженні, а також встановлювати на основі методів головних компонентів, факторне навантаження в проведеному математичному аналізі отриманих результатів досліджень експериментальним шляхом. Вміти проводити біоенергетичний аналіз результативності факторів задіяних у дослідженнях.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
лабораторні заняття / курсова робота	16
самостійна робота	90

6. Ознаки курсу:

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова\ Вибіркова компонента
2021-2022	2	201	перший	ОК

7. Пререквізити. Здобувач вищої освіти повинен володіти матеріалами наступних курсів: «Рослинництво», «Основи наукових досліджень», «Управління ростом і розвитком рослин в технологіях вирощування сільськогосподарських культур».

8. Технічне й програмне забезпечення /обладнання:

1. Монітор з функціями Smart HUB.
2. Комп'ютер.
3. Мультимедійний проектор.
4. Методичні вказівки для проведення лабораторних занять та виконання курсової роботи.
5. Тестові завдання для проведення підсумкового контролю.
6. Навчальний матеріал (схематичний матеріал структури урожаю, рослинний матеріал, дані експериментальних досліджень, тощо)

9. Схема курсу

Тиж./дата/год.-	Тема, план	Форма діяльності (заняття)* <i>*лекція, самостійна, дискусія, групова робота</i>
Згідно розкладу	Тема1 Енергетичний аналіз агроecosystem	лекція
Згідно розкладу	Тема2 Біологічний фактор в управлінні продукційним процесом технології вирощування	лекція
Згідно розкладу	Тема3 Строки сівби та їх роль у формуванні урожайності зерна пшениці озимої	лекція
Згідно розкладу	Тема4 Сприятливість природного середовища в забезпеченні потенціалу продуктивності зернових культур.	лекція
Згідно розкладу	Тема5. Вплив елементів точного рослинництва на інтенсифікацію	лекція

	продуцційного процесу за результатом застосування технологічних факторів	
Згідно розкладу	Тема6. Аналіз біолого-морфологічних та біометричних параметрів агрофітоценозу ячменю на завершенні вегетативного розвитку рослин	лекція
Згідно розкладу	Тема7 Факторний та біоенергетичний аналізи даних синтезу органічної речовини зі складовим компонентом якості.	лекція
Згідно розкладу	Тема1. Описати схему факторів впливу на формування урожаю пшениці, зазначити всі складові компоненти та всі варіанти взаємозв'язків.	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема2. На підставі даних біометричних вимірів встановити ступінь вертикальної однорідності розвитку рослин. Провести аналіз даних маси біологічного матеріалу, встановити показник дисперсії	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема3 Провести опис за наданою схемою біологічного контролю забезпечення максимальної реалізації потенціалу рослин.Застосувати міжнародну схему макро та мікрофенофаз розвитку ВВСН	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема4. Аналіз сприятливості за біологічними особливостями культури, (за темою дисертаційної роботи) до умов середовища на основі оптимізації відповідності. Виділити для вирощування зону або під зону України	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема5. Проаналізувати експериментальні дані на основі статистичного аналізу, встановити дію фактора, та силу взаємозв'язку залежних і незалежних величин	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема6. За результатами статистичного аналізу відповідно завдання теми 5 встановити форму взаємозв'язку на основі рівняння регресії, провести прогнозування	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема7. Встановити ефективність синтезу органічної речовини рослинами від впливу застосованих мінеральних добрив та норм висіву насіння	Лабораторна робота
Згідно розкладу	Тема8. За власними експериментальними даними, або наданими встановити на підставі методу головних компонентів фактори навантаження першого та другого порядків. Зробити висновки.	лабораторна робота

--

10. Система оцінювання та вимоги

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Підготовка до лабораторно-практичних занять	Активна робота в підгрупах, виконання завдань.	8 занять (оцінювання занять за 5-бальною шкалою, коефіцієнт 0,4)	8
1.2	Виконання лабораторної роботи в електронному та паперовому виді	Оцінювання якості виконаних завдань, правильність та повнота відповідей	10 балів	100
1.3	Захист лабораторної роботи із застосуванням комп'ютерних технологій	Оцінювання якості виконаної роботи з умінням застосувати комп'ютерні технології	10 балів	10
1.4.	Виконання підсумкового контрольного завдання	Перевірка результатів виконання контрольної роботи	12 балів	12
Всього балів за поточне оцінювання				40
II. Самостійна робота аспіранта				
2.1.	Самостійне опрацювання контрольних питань для закріплення матеріалу аудиторних занять	Оцінювання якості виконання	20 балів	20
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				20
III. Підсумковий контроль				
Всього балів за підсумковий контроль (іспит)				40
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Картка оцінювання навчальних досягнень здобувача вищої освіти третього рівня

Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання умов навчальної програми з мінімальним кількісним балом – 35
--	--

СИЛАБУС

Подільський державний аграрно-технічний університет

Факультет агротехнологій і природокористування
кафедра рослинництва і кормовиробництва

Назва курсу	ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА
Е-mail кафедри:	rsn@pdatu.edu.ua
Сторінка курсу в системі Moodle	http://pdatu.net.ua/course/view.php?id=2210

1. Коротка анотація до курсу – Педагогічна практика в системі вищої освіти на третьому освітньо-науковому рівні освіти є обов'язковою компонентою професійної підготовки до науково-педагогічної діяльності, яка має за мету закріпити навички практичної діяльності аспірантів щодо здійснення навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти, включаючи викладання спеціальних дисциплін, організацію навчальної діяльності студентів, науково-методичну роботу. Підготовка висококваліфікованих докторів філософії з менеджменту передбачає закріплення набутих теоретичних знань та вдосконалення педагогічних компетентностей у процесі проходження педагогічної практики. В процесі педагогічної практики аспірантів здійснюється оволодіння ними сучасними методами, формами та засобами навчання, формування на їх основі одержаних у вищому навчальному закладі знань із базових психолого-педагогічних дисциплін, професійних навичок та вмінь для вирішення конкретних навчально-виховних задач в умовах реального педагогічного процесу, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності.

2. Мета та цілі курсу – є формування практичних умінь і навичок аспіранта здійснюється під час проведення лекційних, семінарських (практичних) занять, організації самостійної роботи студентів.

Завдання педагогічної практики. Під час такої практики виникає можливість апробувати результати досліджень, що проводяться аспірантом при написанні дисертаційної роботи. Педагогічна практика передбачає виконання аспірантом таких видів робіт:

- підготовку та проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення лекційних, семінарських (практичних) занять;
- розробку завдань та організацію самостійної роботи студентів з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення комплексних контрольних робіт з дисциплін, що викладаються;
- підготовку навчально-методичного забезпечення проведення залікових робіт та іспитів з дисциплін, що читаються;
- участь (разом з лектором) у проведенні заліків та іспитів для студентів відповідної спеціальності.

Результатами виробничої практики є:

В результаті проходження педагогічної практики у аспірантів повинні бути сформовані конструктивні, організаторські, комунікативні й дослідницькі вміння викладача вищого навчального закладу, необхідні для забезпечення провідних аспектів педагогічної діяльності: навчальної, методичної, виховної й дослідницької робіт.

3. Формат курсу – Очний.

4. Результати навчання – Формувати системний науковий світогляд, володіти сучасними теоріями і концепціями у сфері менеджменту. Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. Застосовувати науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність навчального процесу. Демонструвати навички наукової комунікації, міжнародного співробітництва, представляти широкій науковій спільноті та громадськості у сфері менеджменту державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі. Здійснювати критичний аналіз, узагальнювати результати наукових досліджень, формулювати та обґрунтовувати висновки і пропозиції щодо розвитку концептуальних і методологічних знань у галузі менеджменту. Демонструвати навички презентації та оприлюднення результатів наукових досліджень державною та іноземними мовами в усній та письмовій формі. Обирати та

використовувати загально-наукові та спеціальні методи наукових досліджень у галузі менеджменту. Діяти на основі етичних міркувань та академічної доброчесності в процесі проведення наукових досліджень, оприлюднення результатів та їх впровадження.

5. Пререквізити – засвоєння змісту педагогічної практики значно підвищиться, якщо здобувач вищої освіти попередньо опанував матеріал таких дисциплін «Академічне письмо та академічна доброчесність», «Педагогіка вищої школи», «Методика наукового дослідження (за спеціальністю) та організація підготовки дисертаційної роботи», «Управління науковими проектами».

6. Технічне й програмне забезпечення /обладнання – Бажано мати мобільний пристрій (телефон) або комп'ютерну техніку (з виходом у глобальну мережу) для оперативної та он-лайн комунікації з викладачами з приводу проведення занять.

Вміння працювати в MS Office (Excel, Word) для підготовки рефератів, виконання практичних робіт.

7. Схема курсу

Тема, план
Прибуття аспіранта на практику. Проведення інструктажу з техніки безпеки та –охорони праці
Ознайомлення з документацією кафедр факультету агротехнологій та природокористування.
1. Опрацювання освітньо-наукової програми за спеціальністю 201 «Агрономія».
Ознайомлення з робочими програмами навчальних дисциплін.
Підготовка до проведення лекцій, написання конспекту і підготовка презентації
Проведення навчальних занять (лекції, практичні), перевірка курсових робіт.
Участь у оновленні навчально-методичного забезпечення дисциплін кафедр.
Оформлення звіту з практики
Захист звіту
Складання заліку

8. Підсумковий контроль.

№ з/п	Види роботи	Форми контролю та звітності	Параметри оцінки	Максимальна кількість балів
I. Поточне оцінювання				
1.1	Вчасне оформлення документів про прибуття на практику	Перевірка відповідних документів	10 балів	10
1.2	Оформлення щоденника практики	Оцінювання правильності та повноти заповнення документів	20 балів	20
1.3	Підготовка розділів звіту практики	Оцінювання якості виконаної роботи	30 балів	30
Всього балів за поточне оцінювання				60
II. Самостійна робота студента				
2.1.	Оформлення звіту з практики	Оцінювання якості виконаної роботи з умінням застосувати комп'ютерні технології	40 балів	40
Разом балів за виконання завдань для самостійної роботи				40
ВСЬОГО БАЛІВ				100

Умови допуску до підсумкового контролю

Проходження практики на кафедрі та оформлення звіту